

Epistolarna forma – pismo

Haralampije je sveštenik, paroh crkve u Trstu.

Želi da štampa knjigu na srpskom narodnom jeziku, gradjanskom ćirilicom – sovjet zdravog razuma. Čitajući knjige je hteo da napravi sovjet zdravog razuma. Tekst je pun arhaizama. Piše na slavenosrpskom jeziku.

Rasprava o jeziku, stari književni jezik i narodni jezik u književnosti.

Prosvetiteljske ideje, širom evrope pišu se ideje na narodnom jeziku – verska tolerancija. Čitanjem čovek prosvetljuje svoj razum, poboljšava srce i narav.

Stav, misao, dobro je ono što je korisno.

Svi su zakoni osnovani na zakonu prirode.

Sve religije nas uče da ne činimo zlo, da činimo dobro i da ljubimo pravdu.

Uzroci zla u svetu, nerazumljive, sloboda uma, pokvareno, pakosno i zlo srce i prekomerna ljubav prema sebi samom.

Dositej piše za srce, čula i narav čovekovu.

Piše za braću Srbe, bilo kojeg zakona, vere i jezika istim jezikom – dalmatinac, novosadjanin, ercegovac, sarajevac.

Želi da školuje svoju decu.